

บรรณานุกรม

หนังสือ

- กมล สมวิเชียร. "วัฒนธรรมทางการเมืองไทยกับการพัฒนาทางการเมือง." ใน วรรณไวทยากร. พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2514.
- การศาสนา, กรม. รายงานการศาสนาประจำปี 2523. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
การศาสนา, 2524.
- คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. พระพุทธศาสนาและโลกในพระพุทธศาสนา. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์สยามรัฐ, 2520.
- จินตนา กระบวนแสง. เครื่องประกอบสมณศักดิ์. กรุงเทพมหานคร : กรมศิลปากร,
2521.
- จำนงค์ ทองประเสริฐ. พระพุทธศาสนากับสังคมและการเมือง. กรุงเทพมหานคร :
แพรวศึกษา, 2520.
- ชุมนุมประกาศรัชกาลที่ 4 พ.ศ. 2394-2404. พระนคร : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2511.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. ความคิดทางการเมืองการปกครองไทยโบราณ. กรุงเทพมหานคร :
คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.
- _____. ประชาธิปไตย สังคมนิยม คอมมิวนิสต์กับการเมืองไทย. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์พิมพ์เขต, 2519.
- _____. "ลักษณะสำคัญของความคิดทางการเมือง." ใน ความคิดทางการเมืองและ
สังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันไทยคดีศึกษา, 2523.
- ชลธิรา กัลล้อยู่. "ไตรภูมิพระร่วง." ใน วรรณคดีของปวงชน. พระนคร : ฝ่ายวิชา
การ ศ.จ.ม., 2517.
- ดวงจิตร์ จิตรพงศ์, ม.จ.หญิง. ดาดบิตร. พระนคร : โรงพิมพ์พระจันทร์, 2520.
- ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระเทพฯ. ความทรงจำ. พระนคร : แพรวศึกษา, 2514.
- บทบาทของวัดและพระสงฆ์ไทยในขนาด. กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมการศาสนาเพื่อ
พัฒนา, 2525.

แบบเรียนหมวดพระธรรมวินัย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, 2519.

ประชุมพระราชปองอา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2517.

ปริญญายไกรบูลย์, หลวง. หลักพระพุทธศาสนาโดยย่อ. พระนคร : โรงพิมพ์หามกุฏราชวิทยาลัย, 2499.

ปจฺจตี พนมยงค์. พมยงค์ประดิษฐ์ธรรม. กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมการศาสนาเพื่อการพัฒนา, 2526.

พุทธทาสภิกขุ. ธรรมะกับการเมือง. กรุงเทพมหานคร : ธรรมทานมูลนิธิ, 2522.

_____. ธรรมิกสังคมนาธิยมแบบเผด็จการ. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด การพิมพ์, 2517.

พระไตรปิฎกภาษาไทยฉบับหลวง. กรุงเทพมหานคร : กรมการศาสนา, กระทรวงศึกษาธิการ, 2514.

พระประชา ปสนนธมโม. คำของพระกัมชดากรรมของชนบท. กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมการศาสนาเพื่อการพัฒนา, 2526.

_____. "ชาวพุทธรุ่นใหม่ : เราจะไปทางไหนกัน." ใน 10 ธันวาคมวารสาร. กรุงเทพมหานคร : องค์การนักศึกษาธรรมศาสตร์, 2523.

พระภัทรมุนี. "คำอนุโมทนา." ใน คำของพระกัมชดากรรมของชนบท. กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมการศาสนาเพื่อการพัฒนา, 2526.

พระมหาสมชาย อากาศโร. "รู้จักกับโครงการอบรมพระภิกษุเพื่อส่งเสริมการพัฒนาท้องถิ่น." ใน โครงการอบรมพระภิกษุเพื่อส่งเสริมการพัฒนาท้องถิ่น. พระนคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดสิวพร, 2516.

พระมหาสวัสดิ์ ชาตเมธี. มหาสังฆนิบาต ๗ ลานอโศก. กรุงเทพมหานคร : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2510.

พระราชาธรมุนี. ชาวพุทธกับชะตากรรมของสังคม. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิโกมลคีมทอง, 2523.

_____. พจนานุกรมพุทธศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : มหาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.

- _____ . พุทธธรรม. กรุงเทพมหานคร : ธรรมสถานจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2525.
- _____ . พุทธธรรม : กฎธรรมชาติและคุณค่าสำหรับชีวิต. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุขใจ, 2526.
- _____ . พุทธศาสนากับสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิโกมลคีมทอง, 2525.
- _____ . "บทบาทของพระสงฆ์ในสังคมปัจจุบัน." ใน พุทธศาสนากับสังคมไทยในปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร : สยามสมาคม, 2513.
- _____ . "ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับพุทธศาสนา." ใน ลักษณะสังคมพุทธ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มูลนิธิโกมลคีมทอง, 2527.
- _____ . สถาบันสงฆ์กับสังคมปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร : มหাজุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2513.
- พรณี ฉัตรพลรักษ์ (แปล). วัฒนธรรมและพฤติกรรมของไทย. โดย รุท เบเนดิกต์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เจ้าพระยา, 2524.
- พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. ข่าวสารการเมืองของคนไทย. กรุงเทพมหานคร : เจ้าพระยาการพิมพ์, 2526.
- พระศรีวิสุทธิโมลี. "พุทธธรรม." ใน วรรณไวทยาการ. พระนคร : โครงการคำรทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2514.
- พระโสภณคณาภรณ์ (ระแบบ ฐิตญาโณ). ข้อข้องใจผู้ไม่ธรรม. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดศิวิล, 2525.
- _____ . ธรรมปริทรรศน์. กรุงเทพมหานคร : ศรีสมมติการพิมพ์, 2526.
- พ่วง สุวรรณรัฐ. "ทัศนะเกี่ยวกับโครงการอบรมพระภิกษุเพื่อส่งเสริมการพัฒนาท้องถิ่น." ใน รายงานกิจการโครงการอบรมพระภิกษุเพื่อส่งเสริมการพัฒนาท้องถิ่น. พระนคร : กรุงเทพมหานคร, 2513.
- มหามกุฏราชวิทยาลัย. ประวัติการปกครองคณะสงฆ์ไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2521.
- มานพ พลโท. ประมวลระเบียบและแบบธรรมเนียมการปกครองคณะสงฆ์พร้อมทั้งแนวทางปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : กรมการศาสนา, 2516.

รายงานการวิจัย เรื่องลักษณะบางประการของสถาบันสังคมไทยที่เป็นอุปสรรคต่อการปกครอง

ระบอบประชาธิปไตย. พระนคร : คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
2515.

วิทย์ วิศทเวทย์. อนันดาในพุทธปรัชญา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ศิทธิวิทยา, 2523.

สุชีพ ปุญญานุภาพ. พระไตรปิฎกฉบับสำหรับประชาชน. กรุงเทพมหานคร : มหามกุฏราช-
วิทยาลัย, 2524.

_____. คุณลักษณะพิเศษแห่งพระพุทธศาสนา. พระนคร : สำนักพิมพ์บรรณาคาร, 2500.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. สังคมวิทยาการเมือง. กรุงเทพมหานคร : เจ้าพระยาการพิมพ์, 2527.

เสฐียรพงษ์ วรรณปก. บัวบานกลางเปลวเพลิง. กรุงเทพมหานคร : เค็ดไทย, 2526.

_____. (แปล). พุทธวจนะในธรรมบท. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : กิจนิค
สยาม, 2523.

เสฐียรโกเศศ. วัฒนธรรมเบื้องต้น. พระนคร : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2501.

เสฐียร ไชยนิลกะ. ประวัติศาสตร์พระพุทธศาสนาฉบับมุขปาฐะภาค 1. กรุงเทพมหานคร :
มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2519.

เสถียร สุภไสภ. พุทธศาสนากับพระมหากษัตริย์ไทย. พระนคร : คลังวิทยา, 2505.

สุนทรศิธิศ, พระยา. ลักษณะผู้ปกครอง. พระนคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, 2508.

สุนทร โคมินและสมิท สมัครการ. รายงานการวิจัยค่านิยมและระบบค่านิยมไทย : เครื่อง
มือในการสำรวจวัด. กรุงเทพมหานคร : สำนักวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์,
2523.

เสน่ห์ จามริก. "พุทธศาสนากับสิทธิมนุษยชน." ใน ก้าวต่อไปของสังคมไทย. กรุงเทพ-
มหานคร : กรรมการนักศึกษา คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523.

สมบัติ จันทร์วงศ์และชัยอนันต์ สมุทวณิช. ความคิดทางการเมืองและสังคมไทย. กรุงเทพ-
มหานคร : สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2523.

สมบุรณ์ สุขสำราญ. พุทธศาสนากับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและสังคม. กรุงเทพมหา-
นคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

_____. ความขัดแย้งทางการเมืองและบทบาทของพระสงฆ์. กรุงเทพมหานคร :
สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2522.

สมบูรณ สุขสาราญ และ พลศักดิ์ จิรโกศลกิจ. บทบาทของพระสงฆ์กับการพัฒนาสังคม. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

สมเด็จพระญาณสังวร (สุวฑฒโน). หลักพุทธศาสนา. กรุงเทพมหานคร : มหามกุฏราช-

วิทยาลัย, 2522.

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (เจริญ ญาณวโร). "แนวโน้มวิสัย." ใน สายสมเด็จพระ.

กรุงเทพมหานคร : มุขนิธิเชษฐ์รโกเศศ - นาคะประทีป, 2523.

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส. พระมหาสมณวินิจฉัย. กรุงเทพมหานคร :

มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2514.

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรสและสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ญาณวโร).
พระมงคลวิเสสสภา. กรุงเทพมหานคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2497.

กรุงเทพมหานคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2497.

สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงวชิรญาณวงศ์. พระนิพนธ์ต่างเรื่อง. กรุงเทพมหานคร :

: มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2515.

ศิริวัฒน์ คำวันดา. สงฆ์ไทยใน 200 ปี. กรุงเทพมหานคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2524.

สุลักษณ์ ศิวรักษ์. "จำเป็นต้องมีศาสนาหรือไม่." ศาสนาสัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร :

ชมรมศาสนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515.

_____. "อุดมคติทางการศึกษาของไทย." ใน วรรณไวทยาการ : การศึกษา.

พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2514.

สุริน สุขสมกิจ. พุทธศาสนากับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม. กรุงเทพมหานคร : บพิธการ-

พิมพ์, 2519.

สีทนาทภิกขุ. พุทธศาสนากับสังคม. พระนคร : แพร่พิทยา, 2515.

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา พ.ศ. 2524.

กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2526.

ธัจฉรา กาญจนนัย. การฟื้นฟูพระพุทธศาสนาในสมัยรัตนโกสินทร์. กรุงเทพมหานคร :

มุขนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมานุษยศาสตร์, 2524.

อารโยภิกขุ. รายงานการวิจัยเรื่องผลกระทบของพระพุทธศาสนากับสังคมไทยทางด้านใน

ปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, 2516.

แอรนสท เด. บอส. "อำนาจความเป็นใหญ่กับทัศนคติและท่าทีต่อการทำงานของคนในประเทศ."

ใน เยอรมันมองไทย. รวบรวมโดย เคลาส์ เวงค์และเคลซ ไรสเซ็นเบิร์ก.

กรุงเทพมหานคร : เคอ็คไทย, 2520.

บทความ

ศักดิ์ ปรามิธ, ม.ร.ว. "ปัญหาประจำวัน." หนังสือพิมพ์สยามรัฐ. (29 มกราคม 2513) : 5.

ณรงค์ จิตรารักษ์. "ลักษณะสังคมไทยที่เป็นอุปสรรคต่อเสรีประชาธิปไตย." รัฐศาสตร์นิเทศ. 9(มกราคม - มีนาคม 2519).

แถลงการณ์คณะสงฆ์. เล่ม 39 ภาค 1 (มกราคม - กุมภาพันธ์ 2494).

แถลงการณ์คณะสงฆ์. เล่ม 51 ภาค 12 (30 ธันวาคม 2508).

แถลงการณ์คณะสงฆ์. เล่ม 60 ตอน 3 (23 กุมภาพันธ์ 2515).

ทินพันธุ์ นาคะตะ. "พุทธปรัชญากับพฤติกรรมในการบริหาร." วารสารพัฒนบริหารศาสตร์. 3(มกราคม 2508) : 411 - 436.

_____. "พุทธปรัชญากับการเสริมสร้างลักษณะผู้นำ." วารสารสังคมศาสตร์. 4(มกราคม 2509) : 1 - 10.

_____. "พุทธศาสนากับจริยธรรมในการบริหาร." วารสารพัฒนบริหารศาสตร์. 7(มกราคม 2510) : 1 - 25.

_____. "จริยธรรมในการปกครอง." วารสารรวมคำแห่ง. 3(มกราคม 2520) : 36 - 54.

ประชาชน. "พระศาสนากับการเมือง." พุทธจักร. 12(กุมภาพันธ์ 2501)

ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ. "ประชาธิปไตยกับพระพุทธศาสนา." วิทยุการศึกษา. 21(ตุลาคม - พฤศจิกายน) : 21 - 31.

ประมวดี วิถีทกุล. "พระพุทธศาสนากับประชาธิปไตย." วัฒนธรรมไทย. 12(ธันวาคม 2518) : 2 - 18.

"พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505." ราชกิจจานุเบกษา. ฉบับพิเศษ เล่ม 79 ตอนที่ 13(31 ธันวาคม 2505).

- ภิกขุ ป.เอริยปัญโญ. "พุทธจักรกับระบบการปกครอง." พุทธจักร. 8 (มิถุนายน 2520) : 20 - 35.
- ศิระ ชวนะวิรัช. "พระพุทธศาสนาเป็นหลักของนักปกครอง." นิตยสารทองถิ่น. 14 (พฤศจิกายน 2517) : 53 - 63.
- แสง จันทร์งาม. "พระสงฆ์ในสังคมปัจจุบัน." สังคมศาสตร์ปริทัศน์. 8 (ธันวาคม 2511 - กุมภาพันธ์ 2512) : 47 - 59.
- เสฐียรพงษ์, มหา. "พระสงฆ์ไทยในรอบ 25 ปี." สังคมศาสตร์ปริทัศน์. 9 (มิถุนายน 2514) : 12 - 24.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. "การจัดช่วงชั้นในหมู่สงฆ์ไทย." วารสารสังคมศาสตร์. 10 (มีนาคม 2524) : 70 - 83.
- ส.ศิริการภักดี. "ประชาธิปไตยในพระพุทธศาสนา." วารสารท.ศ.อ. 35 (พฤษภาคม - มิถุนายน 2517) : 3 - 11.
- สัมฤทธิ์ แก้วอาจ. "สังฆกรรมกับประชาธิปไตย." รัฐสภาสาร. 30 (กุมภาพันธ์ 2520) : 30 - 44.
- ส.สิวรักษ์. "ธรรมยุคและมหานิภาย." สังคมศาสตร์ปริทัศน์. ฉบับพิเศษ 4 (สิงหาคม 2509) : 79 - 94.
- เสาวภา จึงพัฒมาพงษ์. "พุทธศาสนามองโลกในแง่ดีหรือแง่ร้าย." จุลสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ 1 (มกราคม - เมษายน 2521).
- อมรา พงศาพิชญ์. "พุทธศาสตร์ชาวบ้าน." วารสารสังคมศาสตร์. 13 (กรกฎาคม 2519) : 22 - 44.
- เอกสารอื่นๆ
- ขวัญใจ เถอจันทร์. "การเลื่อนฐานะทางสังคมของประชากรไทยในชนบท." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยา - มานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2514.
- ธีระศักดิ์ กำราบรณารักษ์. "ทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีความเชื่อทางศาสนา." วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี สาขาจิตวิทยา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2515.

- ปิยฉัตร สุวรรณรัฐ. "การเคลื่อนขึ้นทางสังคมระหว่างรุ่นอายุและภาวะเจริญพันธุ์ของประชากรในเขตเมือง." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- ปราณี ฐิติวัฒนา. "การเคลื่อนที่ทางสังคมของพระสงฆ์ที่สำเร็จการศึกษาจากมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยา - มานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- ✓ ผุสดี ไยอินทรี. "การสำรวจความเข้าใจในหลักธรรมที่สำคัญของพุทธศาสนาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 สายอาชีพ (แผนกพาณิชย์การ)." วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2508.
- ✓ พัชรา เกกานนท์. "การศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับความเชื่อและทัศนคติต่อพุทธศาสนาของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512.
- ✓ ปิฎกัญญา ศรีทองดี. "ความสนใจและทัศนคติของนักเรียนต่อพุทธศาสนา." วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2501.
- มณฑล มือนันท. "วัฒนธรรมทางการเมืองของบุคคลชั้นนำท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะบุคคลชั้นนำจังหวัดสิงห์บุรี." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาการปกครอง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- มธุรส ไทอู่ยง. "ทัศนคติทางการเมืองของข้าราชการส่วนกลางกระทรวงมหาดไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีข้าราชการตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายและหัวหน้าแผนก สำนักงานปลัดกระทรวง กรมการปกครองและกรมพัฒนาชุมชน." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- สุภาพร วนาธุรัช. "แรงจูงใจที่ทำให้พระภิกษุสงฆ์และสามเณรร่วมในการพัฒนาชุมชน." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2516.
- ✓ สุภัทรา สุภัทรพันธ์. "ทัศนคติและความสนใจของนักศึกษาที่มีต่อศาสนา." วิทยานิพนธ์ปริญญาตรี คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2505.

- สุภาวดี คุณอุดม. "ทัศนคติของนักศึกษารวมศาสตรคัมภีร์พุทธศาสนาและพระสงฆ์." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยา-มานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- สมบัติ อ่างอัญญาวงศ์. "วัฒนธรรมทางการเมืองของผู้นำกลุ่ม เกษตรกรในภาคกลาง." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- สมพร เขียวเม่น. "ความเชื่อทางการเมืองของข้าราชการไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีข้าราชการกรุง หนมตามคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- ณศักดิ์ ส่งสัมพันธ์. "นิสิตนักศึกษากับวัฒนธรรมทางการเมืองประชาธิปไตย : การศึกษา นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- สุรพาสน์ ทักมาน. "ทัศนคติทางการเมืองของนายทหารชั้นนายพันของกองทัพบก กองทัพอากาศและกองทัพอากาศ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- ชลิตา วรอนันต์จรรยา. "การศึกษาทัศนคติของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีต่อศาสนา." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512.
- เสาวลักษณ์ ชำนิศ. "บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในหมู่บ้านวังไผ่และหมู่บ้านคูตะเกา จังหวัดชัยนาท." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2518.
- สายชล วรณรัตน์. "พุทธศาสนากับแนวความคิดทางการเมืองในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก (พ.ศ. 2325-2352)." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

อัจฉรา กาญจนโมทย์. "การฟื้นฟูพระพุทธศาสนาในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น (พ.ศ. 2325-2344)." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชาประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

Books

- Adorno, T.W., et al. The Authoritarian Personality. New York : Harper and Brothers, 1950.
- Aristotle. Politics. Translated by Benjamin Jowett. New York : Oxford University Press, 1945.
- Banfield, Edward C., and Banfield, Laura F. The Moral Basic of Backward Society. Glencoe : The Free Press, 1958.
- Baradat, Leon P. Political Ideologies : Their Origins and Impact. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall, Inc., 1979.
- Barber, Bernard. Social Stratification. New York : Harcourt, Brace & World, 1959.
- Bellah, Robert N. Tokugawa Religion. Glencoe, Illinois : The Free Press, 1957.
- Blohm, William T. Ideologies and Attitudes : Modern Political Culture. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall, Inc., 1974.
- Burns, James M., and Peltason, Jack W. Government by the People. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall, Inc., 1966.
- Coleman, James S., ed. Education and Political Development. Princeton : Princeton University Press, 1965.
- Dahl, Robert A. Modern Political Analysis. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall, Inc., 1963.

- Dahl, Robert A. Polyarchy Participation and Opposition. New Haven : Yale University Press, 1971.
- De Loubere, Simon. A New Historical Relation of the Kingdom of Siam. London : T. Horne, 1963.
- Durkheim, Emile. The Elementary Forms of the Religious Life. Translated by J.W. Swain. New York : Free Press, 1947.
- Duverger, Maurice. Political Parties. Translated by Barbara and Robert North. Cambridge : University Printing House, 1976.
- Eulau, Heinz; Samuel, J. Eldersveld, and Janowitz, Morris, eds. Political Behavior : A Reader in Theory and Research. Glencoe, Illinois : The Free Press, 1956.
- Fromm, Erich. Escape From Freedom. New York : Farrar and Rheineheart, 1941.
- Greentein, Fred I. Personality and Politics. Chicago : Markham, 1969.
- Hill, Michael. A Sociology of Religion. London : Heineman Educational Book, 1973.
- Huntington, Samuel P., and Dominguez, Jorge I. "Political Development." In Handbook of Political Science. Edited by Fred I. Greenstein and Nelson W. Polsby. Cambridge, Massachusetts : Addison-Wesley Publishing Company, 1975.
- Jacobs, Norman. Modernization without Development : Thailand as an Asian Case Study. New York : Praeger, 1971.
- Johnson, Harry M. Sociology : A Systematic Introduction. 3d ed. New Delhi : Allied Publisher Private, 1970.

- Koyama, Kosuke. "Buddhist Not Buddhism." In Southeast Asian Speak Out. Edited by Barbara Howell. New York : Friendship Press, Inc., 1975.
- Kirsch, A. Thomas. "Development and Mobility among the Thai of Northeast Thailand." In Man, State, and Society in Contemporary Southeast Asia. Edited by Robert G. Tilman. New York : Praeger, 1965.
- Klausner, William J. Reflections on Thai Culture. Bangkok : The Siam Society, 1984.
- Langton, Kenneth P. Political Socialization. London : Oxford University Press, 1969.
- Lane, Robert E. "Patterns of Political Belief." In Handbook of Political Psychology. Edited by Jeanne N. Knotson. San Francisco : Jossey Bass, 1973.
- Larrain, Jorge. The Concept of Ideology. London : Hutchinson, 1979.
- Leiserson, Avery. "Empirical Approaches to Democratic Theory." In Political Research and Political Theory. Cambridge : Harvard University Press, 1968.
- Lipset, Seymour M. The First New Nation. New York : Basic Book, 1963.
- _____. Politics and the Social Science. New York : Oxford University Press, 1969.
- Lipset, Seymour M, and Bandix, Richard. Social Mobility in Industrial Society. Berkeley, Los Angeles : University of California Press, 1967.
- Locke, John. Two Treatise of Civil Government. Edited by J.W. Gough. London : Basil Blackwell, 1960.

- Malinowski, Bronislaw. Magic Science and Religion. New York : Garden City : Doubleday Anchor Books, 1954.
- Maslow, Abraham. "The Authoritarian Characteristic." Quoted in Philip L. Harriman, ed. Twentieth Century Psychology. New York : Philosophical Library, 1946.
- Milbrath, Lester W., and Goel, M.L. Political Participation : How and Why Do People Get Involved in Politics. Chicago : Rand McNally, 1966.
- Millet, John D. Management in the Public Service. New York : McGraw Hill Book Company, 1954.
- Mole, Robert L. Thai Values and Behavior Patterns. Tokyo : Charles E. Tuttle Company, Inc., 1973.
- Mulder, J.A.Niels. Monks, Morit, and Motivation. Illinois : Northern Illinois University Center For Southeast Asian Studies, 1973.
- Nakata, Thinapan. The Problems of Democracy in Thailand : A Study of Political Culture and Socialization of College Students. Bangkok : Praepittaya, 1975.
- O'Dea, Thomas F. The Sociology of Religion. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall, Inc., 1966.
- Phya Anuman Rajadhon. "Popular Buddhism in Thailand." In Life and Ritual in Old Siam. New Haven : HRAF Press, 1961.
- Reafield, Robert. Peasant Society and Culture. Chicago : The University of Chicago Press, 1965.
- Reissman, Leonard. Class in American Society. New York : The Free Press, 1963.

Rigga, Fred W. Thailand : The Modernization of A Bureaucratic Polity.

Honolulu : East-West Center Press, 1966.

Rokeach, Milton. The Open and Closed Mind : Investigations into the

Nature of Belief System and Personality System. New York :

Basic book, 1960.

Rousseau, Jean Jacques. The Social Contract. Translated and intro-

duced by Maurice Cranston. London : Penguin Book, 1968.

Sanford, Nevitt. "The Approach of the Authoritarian Personality."

In Psychological Personality. Edited by J.L.McCay. New

York : Logos Press, 1950.

Sargent, S. Stanfeld, and Williamson, Robert C. Social Psychology.

New York : The Ronald Press, 1966.

Silcock, T.H. Thailand : Social and Economic Studies in Development.

Canberra : Australian National University Press, 1967.

Stahl, Glen. Public Personnel Administration. New York : Harper &

Brothers, 1956.

Suksamran, Somboon. Buddhism and Politics in Thailand. Singapore :

Institute of Southeast Asian Studies, 1982.

_____. Political Buddhism in Southeast Asia : The Role of the
Sangha in the Modernization of Thailand. London : C. Hurst

and Company, 1977.

Tambiah, S.J. Buddhism and the Spirit Cults in Northeast Thailand.

Cambridge : Cambridge University Press, 1970.

_____. World Renouncer and World Conqueror : A Study of Buddhism
and Polity in Thailand Against a Historical Background. Cam-

bridge : Cambridge University Press, 1976.

- Weber, Max. The Theory of Social and Economic Organization. New York : Oxford University Press, 1947.
- _____. The Protestant Ethic and The Spirit of Capitalism. Translated by Talcott Persons. New York : Cambridge University Press, 1960.
- Wit, Daniel. Comparative Political Institutes. New York : Holt, 1953.
- Wright, Dudley. "The Optimism of Buddhism." In The Buddhist Review. London : The Organ of the Buddhist Society of Great Britain and Ireland, 1975.
- Wolff, Robert Paul. The Poverty of Liberalism. Boston : Beacon Press, 1968.
- Yinger, Milton J. Religion Society and Individual. New York : The Macmillan Company, 1962.

Articles

- Ayal, Eliezer B. "Value System and Economic Development in Japan and Thailand." Journal of Social Issues. XIX. (January 1963).
- Ferguson, John P., and Ramitanondh, Shalardchai. "Monks and Hierachy in Northern Thailand." Journal of the Siam Society. 64 pt. 1 (1976).
- Fishbein, Martin and Raven, Bertram. "The A.B. Scale : An Operational Difinition of Belief and Attitude." Human Relation. 15 (February 1962) : 35-44.

- Inkeles, Alex. "Participant Citizenship in Six Developing Countries." American Political Science Review. 68 (December 1969) : 126-141.
- Mc Closky, Herbert. "Consensus and Ideology in American Politics." American Political Science Review. 63 (June 1964) : 361-382.
- Prothro, James W., and Grigg, Charles M. "Fundamental Principles of Democracy : Bases of Agreement and Disagreement." Journal of Politics. 22 (May 1960) : 276-294.

Other Materials

- Kirsch, A. Thomas. "Phu-Thai Religions Syncretism : A Case Study of Thai Religion and Society." Unpublished Ph.D. dissertation, Harvard University, 1967.
- O' Corner, Richard Allen. "Urbanism and Religion : Community Hierarchy and Sanctity in Urban Thai Buddhist Temples." Unpublished Ph.D. dissertation, Cornell University, 1978.
- Phongphaew, Pornsak. "The Political Culture and Personality of The Laotian Political-Bureaucratic Elite." Unpublished Ph.D. dissertation, the University of Oklahoma , 1978.
- Suksamran, Somboon. "Buddhism and Politics : Political Activities and Involvement of the Thai Sangha." Unpublished Ph.D. thesis, The University of Hull, 1979.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผนวก ก

โครงการวิจัยความเชื่อในพุทธธรรม สถานภาพในสถาบันสงฆ์และความเชื่อทาง
การเมืองของพระสงฆ์ไทย

นมิศการพระคุณเจ้า

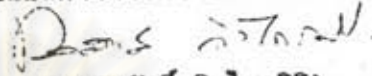
ผู้วิจัย เป็นนิสิตปริญญาเอก แผนกวิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในขณะที่กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ความเชื่อในพุทธธรรม สถานภาพในสถาบันสงฆ์และความเชื่อทางการเมืองของพระสงฆ์ไทย" จุดประสงค์ของการทำวิจัยในเรื่องนี้ เกี่ยวกับวิชาการโดยเฉพาะ โดยจะขอศึกษาเพียงความเชื่อทางพุทธศาสนาและความเชื่อทางการเมืองอันเกี่ยวเนื่องกับหลักธรรมของพระพุทธเจ้าเท่านั้น การวิจัยในครั้งนี้จะสำเร็จหรือไม่เพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับการตอบแบบสอบถามของท่าน เป็นอย่างมาก

แบบสอบถามที่ท่านได้ให้ความกรุณาตอบเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลไว้เป็นความลับอย่างที่สุด และการนำเสนอผลการวิจัยก็เป็นการส่วนรวม จึงไม่กระทบกระเทือนถึงสมณศักดิ์และพระสังฆาธิการที่ท่านดำรงอยู่แต่อย่างใด ดังนั้น ขอได้โปรดกรุณาตอบแบบสอบถามด้วยความวางใจ

แบบสอบถามในหน้าถัดๆ ไปนั้น เป็นแบบสอบถามความเชื่อทางการเมืองและทางพุทธศาสนา ผู้ตอบไม่จำเป็นต้องมีความรู้ทางการเมืองหรือหลักธรรมอย่างลึกซึ้ง เพราะมิใช่แบบทดสอบความรู้ทางการเมืองและหลักธรรมของพุทธองค์ เพียงแต่ผู้วิจัยใคร่ขอทราบความเชื่อถึง เดิม เกี่ยวกับการเมืองและพุทธศาสนาของท่านว่ามีอย่างไร โดยไม่จำเป็นต้องศึกษาวิชาการเมืองมาก่อนหรือมี เป้าประสงค์สูงๆ ดังนั้น ท่านจึงสามารถตอบคำถามจากแบบสอบถามนี้ได้อย่างง่ายดาย ในฐานะที่เป็นพระภิกษุผู้สืบต่อพระศาสนา อย่างไม่รู้ก็ตาม การตอบแบบสอบถามนี้ด้วยความมีอิสระอย่างเต็มที่และตอบทุกข้อ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งยวดต่อการวิจัยในโครงการนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในການที่ท่านให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
และเสียสละเวลาอันมีค่ายิ่ง มาตอบแบบสอบถามนี้

ขอแสดงความด้วยความเคารพอย่างสูง

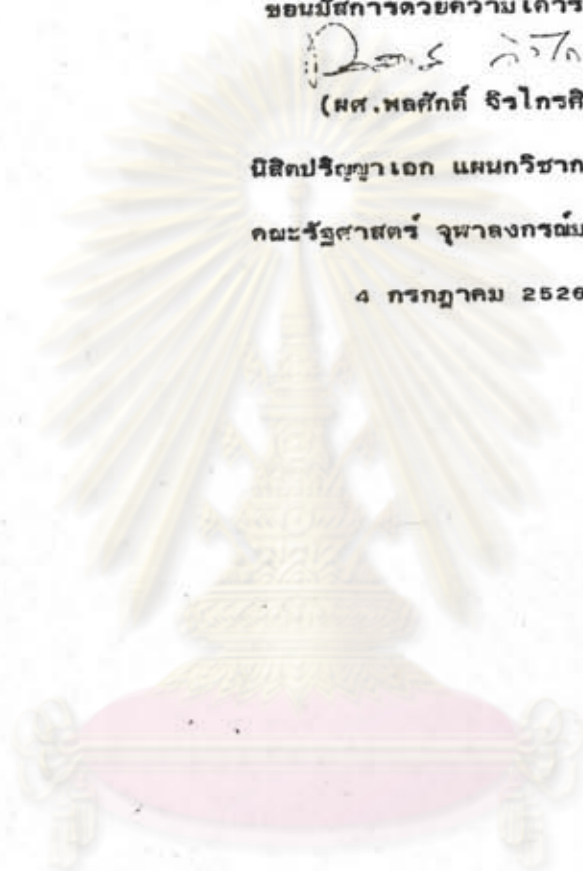

(ผศ.พลศักดิ์ จิระกรกิจ)

นิสิตปริญญาเอก แผนกวิชาการปกครอง

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4 กรกฎาคม 2526

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาริชัยเรื่อง "ความเชื่อในพุทธธรรม
สถานการณ์ในสถาบันสงฆ์และความเชื่อทางการเมืองของพระสงฆ์ไทย" ซึ่งแบ่งออกเป็น
3 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 : ภูมิหลังของพระสงฆ์

กรุณาคำถามข้างล่างนี้ โดยขีด/ในวงกลมและกรุณาเติมคำในช่องว่าง
เกี่ยวกับประวัติของท่าน

1. วัดที่ท่านจำพรรษาอยู่ในขณะนี้ชื่อว่า _____
2. เป็นวัดที่อยู่ใน พระอารามหลวงชั้น _____
 วัดราษฎร์
 สำนักสงฆ์
3. ท่านสังกัด มหาคาย
 ธรรมยุติกาย
4. ท่านมีสมณศักดิ์เป็น _____
5. ท่านดำรงพระสังฆาธิการเป็น _____
6. ท่านมีวุฒิสงฆ์ระดับ _____ วุฒิสามัญระดับ _____
7. ท่านมีอายุ _____ ปี
8. ท่านอุปสมบทมาแล้ว _____ พรรษา

ส่วนที่ 2 : ความเชื่อทางการเมือง

เพื่อขอทราบความเชื่อทางการเมืองของท่านในประเด็นต่างๆ ข้างล่างนี้
กรุณาเลือกคำตอบที่ท่านคิดว่าถูกต้องที่สุด เคียงข้อเดียว แล้วนำตัวเลขของคำตอบไปใส่
ในวงกลมหน้าข้อนั้น (คำตอบสำหรับคำถามทุกข้อมีลักษณะเหมือนกันหมดคือ 1 = เชื่ออย่างมาก
2 = เชื่อ 3 = เฉยๆ 4 = ไม่เชื่อ 5 = ไม่เชื่ออย่างมาก)

ท่านเชื่อหรือไม่เพียงใดว่า _____

1. ประชาชนโดยทั่วไป เป็นผู้ที่ไม่ค่อยมีสติปัญญา ไม่ค่อยรู้จักเหตุรู้จักผลและ
เป็นผู้ที่ความสามารถ

(คำตอบ : 1 เชื่ออย่างมาก, 2 เชื่อ, 3 เฉยๆ, 4 ไม่เชื่อ, 5 ไม่เชื่ออย่างมาก)

ท่านเชื่อหรือไม่เพียงใดว่า -----

- 2. การให้ความคุ้มครองสิทธิในชีวิตและทรัพย์สินของราษฎรถือเป็นหน้าที่โดยตรงของรัฐ
- 3. สังคมของมนุษย์เป็นสังคมที่ไม่มี ความเท่าเทียมกันโดยธรรมชาติ
- 4. อำนาจหน้าที่ของรัฐบาลจะขาดความชอบธรรม ถ้าไม่ได้เกิดจากความยินยอมของประชาชน
- 5. ประชาชนไม่มีสิทธิที่จะทำการคัดค้านและล้มล้างรัฐบาล
- 6. การใช้เสียงข้างมากถือ เป็นหลักการสำคัญของการตัดสินใจหมู่บ้าน เมือง
- 7. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองควรถูกจัดให้น้อยที่สุด เท่าที่จะทำได้ เพราะ เป็นการก่อกวนความสงบของบ้าน เมือง
- 8. รัฐบาลควรมีอำนาจหน้าที่อย่างไม่มีขอบ เขตจำกัด
- 9. การให้สิทธิทางการเมืองต้องมีการจำกัดฐานะ เพศ และเชื้อชาติ
- 10. การเลือกตั้งผู้แทนราษฎร เป็นกิจกรรมทางการเมืองที่ไม่ค่อยสำคัญ จะจัดให้มีขึ้นหรือไม่จัดให้มีขึ้นก็ได้
- 11. อำนาจอธิปไตยควรรวมกระจัดอยู่ที่ผู้นำคนใดคนหนึ่ง
- 12. การประท้วง เป็นกิจกรรมทางการเมืองที่ประชาชนอาจจะกระทำได้ ภายใต้เงื่อนไขของกฎหมาย
- 13. เราควร เชื่อในความสามารถและสติปัญญาของคนธรรมดาว่าจะสามารถใช้เหตุผลตัดสินใจ เลือกผู้นำทางการเมืองได้ถูกต้อง
- 14. เป็นการยากที่จะให้โอกาสทางสังคมแก่ประชาชนโดย เท่าเทียมกัน
- 15. ความเสมอภาคในทางกฎหมายไม่อาจ เกิดขึ้นได้ในสังคมของเรา เนื่องจากมีการฝ่าฝืนและหลีกเลี่ยงกฎหมายกันมาก
- 16. บุคคลใดได้รับเลือกตั้งให้เป็น สส. บุคคลนั้นย่อมมีสิทธิพิเศษเหนือบุคคลทั่วไป
- 17. กิจกรรมทางการเมืองและการปกครอง เป็นเรื่องนอกเหนือหน้าที่สำหรับประชาชนทั่วไป

18. วิธีการที่ดีที่สุด เพื่อให้ได้มาซึ่งจุดหมายปลายทางของการปกครองนั้นคือการ
ปรึกษาหารือและการถกเถียงกัน
19. การไปลงคะแนนเสียง เลือกตั้งมักจะไม่ส่งผลกลับมาสู่ผู้ลงคะแนนเสียง เนื่องจากมีเพียงเสียงเดียว
20. การเมือง เป็น เรื่องสกปรกและมีแต่การคอร์รัปชัน
21. มุคคตทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นในเรื่องนโยบายของรัฐ ไม่ว่าความคิด
เห็นนั้นจะสอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นของเรา
22. คุณค่าของมนุษย์มักแตกต่างกันไปตามระดับการศึกษา ฐานะและศักดิ์ตระกูล
23. ความสำคัญของมุคคตขึ้นอยู่กับฐานะทาง เศรษฐกิจ สังคมและการ เมืองของเขา
มากกว่าขึ้นอยู่กับการศึกษาที่เขาเกิดมาเป็นคน
24. ถ้ามีคนหลายคนต้องการใช้บริการในสิ่งเดียวกัน คนที่มาก่อนไม่จำเป็นต้อง
ได้สิทธิก่อน
25. การชุมนุมประท้วงรัฐบาลคือกฎหมายและก่อให้เกิดความวุ่นวายปั่นป่วนภายใน
ประเทศ จึงสมควรจะปราบปรามพวกชุมนุมประท้วงอย่างเด็ดขาด
26. มุคคตที่ เห็นด้วยกับ เสียงข้างมากในสังคมจะถูกถือว่าเป็นฝ่ายตรงข้าม สมควร
ที่จะถูกขจัดออกไปจากสังคม
27. ประชาชนไม่มีหน้าที่ในการติดตามข่าวสารของบ้าน เมือง
28. การสนทนาถึงปัญหาของบ้าน เมืองกับผู้อื่น เป็น เรื่องสำคัญที่สมควรกระทำ เป็น
ประจำ
29. หน้าที่ของพล เมืองที่ดีไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับการปฏิบัติตามกฎหมาย
30. ในสังคมประชาธิปไตย การบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม เป็นหน้าที่ของคนที่มี
เพราะคนจนต้องหา เข่ากินค่า ไม่มีเวลาที่จะกระทำการดังกล่าวได้
31. เป็นการยากที่จะสร้างนิสัยให้คนไทยรู้จักการวิพากษ์วิจารณ์ เพราะประเพณี
และวัฒนธรรมไม่เคยยอมรับการเถลไถลให้มีความคิด เช่นนั้น
32. การวิพากษ์วิจารณ์คนอื่นต่อหน้าเขานั้น เป็นการไม่เหมาะสมอย่างยิ่งและ
เป็นการสร้างศัตรู

33. รัฐสภา เป็นเวทีการ เมืองที่รักษาผลประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติ
34. ในปัจจุบัน ข้าราชการ เป็นกลุ่มบุคคลที่ไม่น่าเชื่อถือ เนื่องจากมีการฉ้อราษฎร์บังหลวงกันมาก
35. เป็นการยากที่จะสร้างประชาธิปไตยขึ้นในประเทศไทย เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่พร้อมที่จะปกครองตนเอง
36. ประชาชนส่วนใหญ่เป็นผู้ขาดประสบการณ์ จึงไม่สามารถใช้เหตุผลในการตัดสินใจของบ้าน เมืองได้
37. มนุษย์ไม่สามารถที่จะ เลือกวิถีชีวิตของตนเองได้ถูกต้อง ถ้าขาดการชี้นำ
38. ชนชั้นผู้มีอำนาจควรมีสติพิเศษ เทียบกับบุคคลธรรมดาทั่วไป
39. ผู้ใดมีอำนาจ ผู้นั้นย่อมมีอำนาจสูงส่งในการปกครองประเทศ
40. ประชาชนไม่มีสิทธิที่จะให้ความยินยอมต่อการมีอำนาจอันชอบธรรม
41. ประชาชนควรมีความคิด เห็นที่ถ้อยความผู้นำประเทศ
42. การตัดสินใจของบ้าน เมือง เป็น เรื่องของผู้มีอำนาจ ชาวบ้านไม่เกี่ยวข้องด้วย
43. การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมทางการเมืองถือเป็นสิ่งที่เกินความจำเป็น
44. การประชุมปรึกษาหารือในหมู่ผู้มีอำนาจสำคัญกว่าการประชุมหารือในรูปของรัฐสภา
45. ผู้ที่มีความคิดคัดค้านหรือต่อต้านรัฐบาลควรถูกปราบปรามให้หมดไปโดยการ ใช้ตำรวจลับหรือทหาร
46. กลุ่มผู้นำควร เป็นกลุ่มอภิสิทธิ์ชนที่อยู่ เหนือกฎหมายบางฉบับ
47. การแต่งตั้งข้าราชการการเมือง เป็นวิธีที่ดีกว่าการเลือกตั้งทั่วไป เพราะจะได้ข้าราชการการเมืองที่มีความรู้ความสามารถ
48. อำนาจอธิปไตยไม่ควรแยกออกเป็นอำนาจบริหาร อำนาจนิติบัญญัติและอำนาจตุลาการ แต่ควรรวมไว้ที่กลุ่มผู้นำเพียงกลุ่มเดียว เพื่อบริหารบ้าน เมืองอย่างมีประสิทธิภาพ

49. ความสงบของบ้านเมือง เป็นเรื่องสำคัญ ฉะนั้นใครก่อการประท้วงต้องถูกปราบปรามอย่างเด็ดขาด
50. เราจำเป็นต้องมีผู้นำที่เข้มแข็งอย่างจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เพื่อให้การพัฒนาประเทศไทยเป็นไปอย่างรวดเร็ว
51. เราควร เชื่อฟังหรือมีความคิด เห็นที่สอดคล้องกับคำแนะนำดั้งเดิมของสังคม
52. บุคคลควรได้รับการยอมรับจากสังคมจึงจะเป็นบุคคลที่มีค่า
53. สังคมไทยอยู่ในสภาพแบบใด สมควรรักษาให้อยู่ในสภาพนั้นต่อไป
54. คนที่มีความคิดเห็นที่ไม่ตรงกับเรา น่าจะเป็นคนคือร้อนและไม่นำความหามาความด้วย
55. เราไม่อาจวางใจได้ว่า รัฐบาลกระทำอะไรก็กระทำด้วยเจตนารมณ์ที่ดีต่อประชาชนเสมอ
56. ประเทศไทยต้องการผู้นำที่เข้มแข็ง มีความสามารถและมีความเสียสละสูงมากกว่ากฎหมายหรือนโยบายของรัฐบาล
57. การชุมนุมประท้วงของกลุ่มหลังต่างๆ ต้องใช้ตำรวจเข้าทำการปราบปราม โดยไม่มีการใช้วิธีประณามประณอมใดๆ
58. โดยธรรมชาติคนมนุษย์มีนิสัยชอบระแวงผู้อื่นๆ และไม่มั่นใจในตนเอง
59. ถ้าเรามีผู้นำที่เข้าใจในวิถีชีวิตของประชาชนเพียงอย่างเดียว เราก็จะสามารถแก้ปัญหาของสังคมได้ทั้งหมด
60. ถ้าท่านมีอำนาจ ท่านจะห้ามผู้ชายไว้ผมยาวและแต่งตัวฉาบฉวยโดยไม่มีการยกเว้น
61. ปัจจุบันนี้ ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ยังมีอยู่จำนวนมากหนึ่ง จึงสมควรใช้ทหารเข้าปราบปรามอย่างเด็ดขาด เพื่อให้หมดสิ้นไปจากแผ่นดินไทย
62. ผู้นำที่มีบุญญาบารมีไม่จำเป็นต้องมาจากการเลือกตั้งทั่วไป
63. คนที่ใส่เสื้อยิบ สพาย่ามและไว้ผมยาว ไม่ได้แสดงถึงวัฒนธรรมที่ดีเลย
64. คนไทย เป็นคนที่รักความเป็นไทยมากกว่าเชื้อชาติอื่นๆ
65. คอมมิวนิสต์ เป็นลัทธิการเมืองที่โหดร้ายทารุณกรรมต่อประชาชนมากที่สุด
66. นักการเมืองน่าจะเป็นบุคคลที่ไม่ซื่อสัตย์และไว้วางใจให้ทำการอะไรเพื่อราษฎรไม่ได้

67. พวกดักขโมยสิ่งของ สมควรนำมาเขียนตีปจะจามให้คนอื่น ๆ รู้ด้วย
68. ศ.ศ.ชายมักมีความสามารถเหนือกว่า ศ.ศ.หญิง
69. สิทธิของชายและหญิงควรแตกต่างกัน เพราะชายและหญิงมีความแตกต่างทางธรรมชาติอยู่แล้ว
70. ทหาร เป็นอาชีพที่ เน้นความ เข้มแข็งและความ เสียสละ จึงควรให้ทหาร เข้ามาปกครองบ้าน เมือง.
71. การตรวจข่าว น.ศ.พ. มิได้หมายความว่า จะทำให้ น.ศ.พ. ขาดเสรีภาพแต่อย่างใด
72. ระบบอาวุโสเป็นระบบที่ เหมาะสมสำหรับสังคมไทยปัจจุบัน

ส่วนที่ 3 : ความเชื่อทางพุทธศาสนา

เพื่อขอทราบความเชื่อทางพุทธศาสนาของท่าน ในประเด็นต่างๆ ข้างล่างนี้ กรุณาเลือกคำตอบที่ท่านคิดว่าถูกต้องที่สุด เพียงข้อเดียว แล้วนำตัวเลขของคำตอบไปใส่ไว้ในวงกลมหน้าข้อนั้น (คำตอบสำหรับคำถามทุกข้อมีลักษณะเหมือนกันหมดคือ 1 เชื่ออย่างมาก, 2 เชื่อ, 3 เฉยๆ, 4 ไม่เชื่อ, 5 ไม่เชื่ออย่างมาก)

ท่านเชื่อหรือไม่เพียงใดว่า - - - - -

1. มีขนิมปาฏิปาหา เป็นทางแห่งความหลุดพ้นทางเดียวเท่านั้น
2. เบญจขันธ์ เป็นสิ่งที่ไม่เที่ยงและเป็นทุกข์ จึงมีความแปรปรวนไปเป็นธรรมดา
3. คนเราทุกข์สุข เกิดจากจิตใจ
4. ตามัคคีธรรมจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อ เมื่อแต่ละคนไม่ควรกล่าวความจริงมากนัก
5. การระงับอธิภรณ์ด้วยการใช้เสียงข้างมาก เป็นประมาท เป็นวิธีการที่ไม่ค่อยดี
6. พระสงฆ์สามารถนำลาดับอาวุโสแห่งพระยามาอ้าง เพื่อมีสิทธิ เทียบสงฆ์ขึ้นได้
7. การมีทิฏฐิหรือคือ รึ้นย้อมก่อให้เกิดความ เชื่อมั่นในการทำงาน
8. ชาตินิสกุลสำคัญกว่าการมีความรู้และความประพฤติดี
9. ชาติกำเนิดสำคัญกว่าการมีปัญญา
10. การบูชาวัตถุที่ถูกต้องคือการให้สังคมสงเคราะห์
11. บุคคลที่มีจิตใจ เป็นมิตรกับผู้ที่ เป็นมิตรกับ เรา

12. คุณสมบัติของพระพรหมคือการมีจิตใจกว้างขวางแบบแม่น้ำคือไหลเท่าไรไม่ว่า
ขอให้พอใจ
13. ปฏิจตสมุปบาท เป็นหลักที่มี เหตุและผลที่ว่ากิเลส เป็นสิ่งระงับไม่ได้ วิชา
ย่อม เกิดขึ้นได้เสมอ
14. รัชชูปริหาณียธรรม เป็นหลักธรรมที่สอนให้หมั่นประชุมกัน เพื่อให้ทุกคนได้
พบปะกัน เท่านั้น
15. วัตรอันประเสริฐของผู้ปกครองคือ เคารพธรรมที่จะให้ประโยชน์ต่อผู้ปกครอง
เท่านั้น เช่น การเข้าเฝ้าสมเด็จพระพรหม
16. ทุกคนเสมอกันหมดโดยกำเนิดผู้มีหรือไม่มีวิชาและจรรยา เขาเหล่านั้นเสมอ
กันหมด
17. บุคคลพึงปฏิบัติต่อกันอย่างพินค่อพินคาค่อตา
18. ยศและสรรเสริญ เป็นมูลฐานแห่งความดี
19. ผู้ปกครองที่ยึดมั่นในกัลยาณวัตร แต่ไม่ยึดมั่นในทรัพย์สมบัติ จะถึงซึ่งกาลวิบัติ
20. มนุษย์มีความเท่าเทียมกันหมด เพราะเกิดจากกรรมมารดาเหมือนกัน ส่วน
เมื่อเกิดมาเป็นอะไรนั้นย่อมขึ้นอยู่กับสกุลที่เขาเกิดว่าเป็นอะไร
21. บุคคลต้อง เป็นผู้มีความหวังในชีวิต จึงจะเป็นผู้มีกิต
22. การปกครองที่ยึดถือธรรมะ เป็นใหญ่เป็นการปกครองที่ล้ำสมัย
23. การมีอาวุธทางอาญาและชาติกำเนิดย่อม เหนือกว่าการมีคุณธรรม
24. หน้าทีของพลเมืองที่คี่นั้นไม่ เกี่ยวข้องกับการให้และการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม
25. บุคคลที่ได้ทรัพย์มาโดยธรรมแล้ว ย่อมต้องมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว เท่านั้น
26. การมีทรัพย์ มียศและมีอายุยืนถือ เป็นธรรมะของกฤหัส
27. ชุมสาสกอาจค้าขายอาวุธได้ เพราะ เป็น เครื่องมือป้องกันประเทศได้
28. ผู้ใดมีลาภสักการะ ผู้นั้นย่อม เป็นที่รักของคนทั่วไป
29. ผู้ใดใคร่อย่างใดได้ลาภผู้นั้นย่อม เข้าถึงพระสัทธรรม
30. บุคคลต้องทำความสังคม เฝ้า เป็นพลเมืองดี
31. บุคคลควรมีสติปัญญา ไม่ยึดมั่นในกามมากนัก เพราะกาม เป็นของไม่เที่ยง
แต่เป็นธรรมชาติที่ทุกคน เสี่ยงไม่ได้

32. ความเจริญอันมีสมบัติสูง เป็นความเจริญของอริยสาวก
33. บุคคลควรมีจิตใจกว้างขวาง เมื่อได้ทรัพย์มาควรรักษาให้หมด
34. ทศพิธราชธรรม เป็นธรรมของผู้ปกครองที่จะประพฤติก็นได้ ไม่ประพฤติก็นได้
35. จักรวรรดิวัตรที่สำคัญคือการอนุเคราะห์ประชาชนให้เลี้ยงชีพได้ความความแก่
สุขภาพ
36. ราชสังคหวัตถุที่สำคัญคือการรู้จักแก้ปัญหาสังคมให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของผู้นำ
37. บุคคลควรมีเมตตาและกรุณา แต่ไม่ต้องมีมุทิตาและอุเบกขาก็ได้
38. ความสะอาดและความ เกรงกลัวต่อบาป เป็นธรรมะสำหรับพระสงฆ์เท่านั้น
39. บุคคลควรรู้จักเหตุ รู้จักผล รู้จักตนเอง รู้จักประมาณ แต่ไม่ต้องรู้จัก
กาล รู้จักประชุมชนและรู้จักเลือกคน
40. ความขยันหมั่นเพียร เป็นบ่อเกิดแห่งทรัพย์ ทรัพย์เป็นบ่อเกิดแห่งความโลก

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมวด ข

วิธีการหาค่าความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนก

การหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีของครอนแบชนั้น เป็นการหาค่า Coefficient alpha ของแบบสอบถาม ด้วยวิธีการแบ่งแบบสอบถามออกเป็นส่วนๆ จะเป็นส่วนก็ได้ มีสูตรดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum V_i}{V_t} \right)$$

เมื่อ α คือ ความเชื่อมั่น

n คือ จำนวนที่แบ่ง ในการวิจัยนี้ คือจำนวนข้อคำถาม

V_i คือ ความแปรปรวนของคะแนนในแต่ละส่วน (ข้อคำถาม)

V_t คือ ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

การหาค่าอำนาจจำแนกหมายถึงการหาลักษณะที่แบบสอบถามนั้นๆ สามารถแบ่งหรือแยกให้เห็นได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีทัศนคติอย่างไรต่อคำถามแต่ละข้อ การหาค่าอำนาจจำแนกของคำถามทีละข้อในแบบสอบถาม มีวิธีการคำนวณตามตัวอย่างดังนี้

(1) กลุ่ม	(2) จำนวนกลุ่ม	(3) คำตอบของคำถาม					(4) น้ำหนักและผลรวม				(5) น้ำหนัก \bar{X} (4) / (2)
		1	2	3	4	5	คะแนนคำตอบ \times	ค่าคำตอบ			
สูง 25	30	0	2	10	9	9	0 + 4 + 30 + 36 + 45			115 / 30	
							= 115			= 3.83	
ต่ำ 25	30	6	24	0	0	0	6 + 48 + 0 + 0 + 0			54 / 30	
							= 54			= 1.80	
(6) อำนาจจำแนกของคำถามข้อนี้คือ		3.83 - 1.80 = 2.03									

- (1) คือการหาคะแนนค่าตอบรวมของแต่ละผู้ตอบ แล้วนำมาคำนวณเฉพาะกลุ่มผู้ตอบที่ได้คะแนนสูงสุดร้อยละ 25 และคะแนนต่ำสุดร้อยละ 25
- (2) คือจำนวนผู้ตอบที่ได้คะแนนสูงสุด 30 คน และต่ำสุด 30 คน
- (3) คือค่าตอบของคำถามในแต่ละข้อ (เพียงข้อเดียว) ของแต่ละคน เมื่อรวมแล้วจะได้ 30 คนพอดีทั้งบนและล่าง
- (4) คือผลรวมที่ได้จากการนำผลคูณระหว่างคะแนนค่าตอบ และค่าคำตอบของแต่ละช่วงมาบวกกัน
- (5) คือค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของกลุ่มผู้ตอบที่ได้คะแนนสูงและกลุ่มผู้ตอบที่ได้คะแนนต่ำ
- (6) คืออำนาจจำแนกของคำถามแต่ละข้อ โดยนำค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของกลุ่มผู้ตอบทั้งสองกลุ่มมาลบกัน ถ้าค่าเกิน 0.5 แสดงว่าคำถามข้อนี้มีค่าความเชื่อมั่นพอที่จะนำไปใช้ทดสอบกลุ่มตัวอย่างจริงได้

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมวด ก

กลุ่มวัดและพระสงฆ์ที่นำมาทดสอบแบบสอบถามกระจายตามจังหวัด ประเภ่วัด

นิกาย สมณศักดิ์ พระสังฆาธิการ วุฒิสงฆ์ วุฒิสามัญ พรรษา อายุและภูมิลำเนา

จังหวัด	จำนวนวัด	ประเภ่วัด	จำนวนวัด	นิกาย	จำนวนวัด
กรุงเทพฯ	0	พระอารามหลวงชั้นตรี	3	มหานิกาย	31
สกลนคร	23	พระอารามหลวงชั้นโท	0	ธรรมยุต	1
		พระอารามหลวงชั้นเอก	1		
		วัดราษฎร์	23		
		สำนักสงฆ์	5		
รวม 2	32	5	32	2	32

สมณศักดิ์	จำนวน	พระสังฆาธิการ	จำนวน	วุฒิสงฆ์	จำนวน	วุฒิสามัญ	จำนวน
พระราชาคณะชั้นราช	1	เจ้าคณะอำเภอ	2	นักธรรมตรี	3	ป.1-4	16
พระครูสัญญาบัตร		รอง "	4	นักธรรมโท	6	ป.5-7	4
พิเศษ	1	เจ้าคณะตำบล	13	นักธรรมเอก	33	มศ.1-3	22
เอก	1	รอง "	1	เปรียญ 3	5	มศ.4-5	15
พระครูปลัด	2	ผู้ช่วย "	1	เปรียญ 4	11	ปริญญาตรี	5
พระครูธรรมธร	1	เจ้าอาวาส	3	เปรียญ 5	3	ปริญญาโท	3
พระครูใบฎีกา	1	ผู้ช่วย "	1	เปรียญ 6	1		
พระสงฆ์	60	พระสงฆ์	50	เปรียญ 7	1	ไม่มีวุฒิ	10
				เปรียญ 8	2		
				เปรียญ 9	3		
				ไม่มีวุฒิ	5		
รวม 7	75	8	75	11	75	7	75

ผนวก ค - - (ต่อ)

พรรษา	จำนวน	อายุ	จำนวน	ภูมิภาค/ภาค	จำนวน
1 - 5	20	20 - 25	13	กลาง	22
6 - 10	26	26 - 30	29	อีสาน	22
11 - 15	6	31 - 35	7	เหนือ	23
16 - 20	10	36 - 40	9	ใต้	4
21 - 25	1	41 - 45	-	ตะวันออก	4
26 - 30	3	46 - 50	3		
31 - 35	4	51 - 55	5		
36 - 40	2	56 - 60	3		
41 - 45	3	61 - 65	2		
		66 - 70	3		
รวม ๑	75	10	76	5	76

วัดในกรุงเทพมหานคร

วัดในสกลนคร

1. วัดนิมิตสารารามวรวิหาร	1. วัดสว่างแจ้ง	13. วัดศรีบุญเรือง
2. วัดอ่าแก้ว	2. วัดแสงบุญเรือง	14. วัดสระแก้ว
3. วัดกลาง	3. วัดกลางธรรมคุณ	15. วัดสิทธิบังคม
4. วัดอุมราชวราราม	4. วัดโนนอุดม	16. วัดบูรพาราม
5. วัดครุฑ	5. วัดโพธิ์ศรีสุธาราม	17. วัดกลาง
6. วัดนกก	6. วัดสว่างโพนทอง	18. วัดนอกพรหมวงษ์
7. วัดเครือวัลย์	7. วัดราษฎร์ประดิษฐ์	19. วัดศรีสมพร
8. วัดราชบูรณะ	8. วัดหนองโตด	20. วัดลีลาอาสน
9. วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม	9. วัดสุวรรณคีรีอาราม	21. วัดศรีสุข
	10. วัดโนนธรรม	22. วัดมัญจาคีรีวราราม
	11. วัดสว่างภูมิพล	23. วัดศรีลำทวน
	12. วัดโคกภูมิจิตร	

ผนวก ง

การนับตัวอย่างตามประเภทของวัด เขตและภูมิภาค

ประเภทของวัด	เขตการปกครอง																								รวม 20%	จำนวนจริง	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24			
พระอารามหลวงชั้นเอก																										8	10
1. ราชวรมหาวิหาร	ม ³																							ม	4	4	
2. ราชวรวิหาร	ธ ²							ม												ม					4	5	
3. วรมหาวิหาร																									-	1	
พระอารามหลวงชั้นโท																									17	22	
1. ราชวรมหาวิหาร	ม	ม																					ม	ม	ม	2	2
2. ราชวรวิหาร	ธ	ธ ²	ม			ธ		ธ				ม										ม	ม	ม	11	12	
3. วรมหาวิหาร			ม																					2	3		
4. วรวิหาร										ม	ม														2	5	
พระอารามหลวงชั้นตรี																								18	46		
1. ราชวรวิหาร						ธ																	ม	ธ	ม	1	4
2. วรวิหาร	ม		ธ	ม	ม			ม	ธ ²	ม							ม					ม	ม	ม	12	32	
3. สำนักสงฆ์	ธ ²				ม															ม					5	12	
วัดราษฎร์		ม		ม ²	ม ²		ม	ม ²	ม ⁴	ม ⁵		ม ²	ม ²	ม ²	ม ²	ม ²	ม ²	ม ³	ม ³	ม ³	ม	ม ⁴	ม	ม ⁴	50	311	
วัดราษฎร์						ธ		ธ															ธ				
สำนักสงฆ์		ม															ม						ธ		3	8	
รวม (20%)	10	5	3	3	4	2	2	2	0	5	2	2	3	2	2	2	5	3	4	5	1	10	6	5	98	399	
รวมจำนวนจริง	21	10	7	5	22	6	6	3	24	25	0	9	16	14	14	12	23	15	30	30	4	55	13	28	399		

หมายเหตุ เขตการปกครองมี

หมวด ๑

จำนวนแบบสอบถามที่ได้นำมาจำแนกตามชื่อวัดและวิธีแจกแบบสอบถาม

วัดที่มีพระภิกษุมากกว่า 100 รูป แจกแบบสอบถามวัดละ 20 ชุด

ชื่อวัด	คืน	ชื่อวัด	คืน	ชื่อวัด	คืน
1. ธรรมมงคล	14	9. นครป่าหมาก	9	17. กุณนทีรุกขาราม	11
2. บรมนิवास	13	10. ราชผาติการาม	14	18. ธาตุทอง	11
3. เครื่องวัดย์	11	11. ราชธานีวาส	11	19. คอนเมือง	13
4. คลิ่งชัน	14	12. ไก่เคี้ยว	12	20. สัมพันธวงศ์	18
5. สามัคคีสุทธาวาส	9	13. ชัยพฤกษ์มาลา	14	21. มัชฌิมาติการาม	15
6. อารุโรวิกสิตาราม	14	14. ปากน้ำ	10	22. พระยาอัง	12
7. อ่างแก้ว	9	15. สระเกษ	19		
8. อนนคาราม	6	16. ไทญ์ศรีสุพรรณ	11		

วัดที่มีภิกษุต่ำกว่า 100 รูป แจกวัดละ 10 ชุด

1. สุทธาวาส	4	6. ระยั้ง	7	11. ยานนาวา	4
2. บางขุนนนท์	6	7. นายโรง	4	12. ราชโอรส	7
3. ท่าข้าม	4	8. ท่าพระ	6	13. รางบัว	7
4. สิงห์	6	9. มหาธาตุ	5	14. ทลิ่งสี่	4
5. นุฬาราม	7	10. ชนะสงคราม	4	15. มกุฏกษัตริย์	6

วัดที่ต้องการแบบสอบถามน้อย แจกวัดละ 5 ชุด

1. ประยูรวงศาาราม	3	7. จักรวรรดิ	1	13. อรุณราชวราราม	2
2. ประทุมคงคา	3	8. ช่างเหล็ก	1	14. ดิมทองสาราม	2
3. เมรุจมนบพิตร	2	9. จันทาราม	1	15. จันทน์นอก	3
4. ราชประคิมฐ์	1	10. ช้องลม	1	16. คฤหบดี	1
5. ราชบุรณะ	1	11. โมฬ์โลกหาราม	1	17. แก้วแจ่มฟ้า	1
6. ทองธรรมชาติ	3	12. เจ้าบุต	1	18. สัทโกรสร	2

ชื่อวัด	คิม	ชื่อวัด	คิม	ชื่อวัด	คิม
19. พระเชตุพน	2	33. เทพศิรินทร์	1	47. สหามสูง	1
20. สิตาราม	1	34. นรนาถา	2	48. พระยาศิริฯ	1
21. สุวรรณาราม	1	35. บูรณศิริ	1	49. อัมพวัน	2
22. สังฆราชา	1	36. ประจักษ์มณฑ์	1	50. ไหม้เทพนิมิตร	1
23. นิมิตยทวารวศ	1	37. ราชสิทธิธาราม	1	51. วชิรธรรมสาธิต	1
24. มณฑลคุณาราม	3	38. ธรรมภาณิดาราม	1	52. สุทัศน์	1
25. ประชาธิปไตยธรรม	1	39. วิเศษการ	1	53. บางปะกอก	1
26. อิมทรวิหาร	2	40. หัวด่าโพง	1	54. ทองสัมฤทธิ์	2
27. เทพธิดาราม	2	41. ไศมณีสวิหาร	2	55. ศูนย์ธรรมทาน	1
28. ลาดกระบัง	3	42. ฝน	1	56. แสนสุข	1
29. ปทุมวนาราม	2	43. อุดมคาราม	1	57. ไหม้ช่องลม	1
30. สังฆจาย	1	44. ไบสค์	2	58. คอนเมือง	1
31. ทองศาลางาม	1	45. เทพธิดา	2	59. ราษฎร์บำรุง	1
32. บวรนิเวศ	1	46. บางเลนเจริญ	1		

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผนวก ฉ

ลักษณะของการกระจายของกลุ่มตัวอย่าง

/การกระจายของประชากรสงฆ์ตามชนิดของวัด

ชนิดของวัด	จำนวนวัด	จำนวนสงฆ์	% การสงฆ์	พระสงฆ์/รูป
พระอารามหลวงชั้นเอก	10	8	80.00	21
พระอารามหลวงชั้นโท	22	17	77.27	102
พระอารามหลวงชั้นตรี	48	18	37.50	75
วัดราษฎร์	311	50	16.08	236
สำนักสงฆ์	8	3	37.50	5
รวม	399	96	24.06	439

การกระจายของประชากรสงฆ์ตามนิกาย

นิกาย	จำนวนวัด	จำนวนสงฆ์	% การสงฆ์	พระสงฆ์/รูป
มหานิกาย	384	74	20.33	278
ธรรมยุติกนิกาย	35	22	62.86	161
รวม	399	96	24.06	439

การกระจายของประชากรสงฆ์ตามพระสังฆาธิการ

พระสังฆาธิการ	จำนวนจริง	จำนวนสงฆ์	% เปรียบเทียบ
เจ้าคณะใหญ่	5	1	20.00
เจ้าคณะอำเภอ	24	1	4.17
รองเจ้าคณะอำเภอ	24	1	4.17
เจ้าอาวาส	439	8	1.82
รองเจ้าอาวาส	439	9	4.78
ผู้ช่วยเจ้าอาวาส		12	
พระภิกษุ	17,307	407	2.35

การกระจายของประชากรสงฆ์ตามพรรษา

พรรษา	จำนวนผู้	จำนวนร้อยละ
1 - 5	188	41.7
6 - 10	134	30.5
11 - 15	43	9.8
16 - 20	39	8.9
21 - 25	19	4.3
26 - 30	9	1.8
31 - 35	6	1.4
36	7	1.6
รวม	439	100

การกระจายของประชากรสงฆ์ตามวุฒิสงฆ์

วุฒิสงฆ์		จำนวนผู้	จำนวนร้อยละ
นักธรรม	ตรี	13	3.0
	โท	32	7.3
	เอก	106	24.1
เปรียญ	2	10	2.3
	3	31	7.1
	4	78	17.8
	5	40	9.1
	6	10	2.3
	7	10	2.3
	8	10	2.3
	9	13	3.0
	ไม่มีวุฒิ		66
รวม		439	100

ผนวก ข

ประเภทของวัด

วัดคือ สถานที่ทางศาสนาตามปกติแล้วจะมีเสนาสนะและอาคารถาวรวัตถุต่างๆ ใช้เป็นที่พำนักอยู่อาศัยศึกษาปฏิบัติธรรมวินัย และประกอบศาสนกิจของพระภิกษุสงฆ์ ตลอดจนเป็นที่มาเพื่ออุทิศต่างๆ ของพุทธศาสนิกชนทั่วไปด้วย

วัดตามมาตรา ๑1 แห่งพระราชบัญญัติลักษณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 เป็นนิติบุคคลโดยสมบูรณ์ แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา ได้แก่วัดที่ทางราชการได้ประกาศตั้งวัดแล้วและได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาตามธรรมเนียมในพระวินัย สามารถใช้เป็นสถานที่กระทำสังฆกรรมตามพระวินัยได้ทุกประการ เป็นวัดที่สมบูรณ์ด้วยฐานะทั้งทางกฎหมายและทางพระวินัย

2. สำนักสงฆ์ ได้แก่วัดที่ทางราชการได้ประกาศตั้งวัดแล้ว ใช้เป็นสถานที่พำนักอยู่อาศัยพระภิกษุสงฆ์ได้ มีความสมบูรณ์ด้วยฐานะทางกฎหมายแล้ว ส่วนฐานะทางพระวินัยยังไม่สามารถใช้เป็นสถานที่กระทำสังฆกรรมตามพระวินัยทุกประการได้ เพราะยังมิได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา

วัดแบ่งตามสภาพฐานะของวัดมี ๑ ประเภทคือ

1. พระอารามหลวง ได้แก่วัดที่พระมหากษัตริย์ สมเด็จพระราชาธิบดี สมเด็จพระยุพราชทรงสร้าง ทรงปฏิสังขรณ์เป็นการส่วนพระองค์ก็ดี พระราชทานเพื่อเป็นเกียรติยศแก่ผู้ต่ำศักดิ์ลงมาหรือแก่วัดก็ดี รวมทั้งวัดที่ประชาชนสร้างหรือปฏิสังขรณ์ และทรงรับไว้เป็นพระอารามหลวงด้วย

พระอารามหลวงแบ่งชั้นตามลำดับความสำคัญออก ๓ ชั้น คือ

1.1 ชั้นเอก ได้แก่วัดที่มีเจดีย์สถานสำคัญ วัดที่บรรจุบรมธาตุหรือวัดมีเกียรติอย่างสูง แบ่งเป็น ๑ ชนิด คือ

ก. ราชมณเฑียรวิหาร

ข. ราชมณเฑียรวิหาร

ค. วรมหาวิหาร

1.2 ชั้นโท ได้แก่วัดที่มีเจดีย์สถานสำคัญหรือวัดที่มีเกียรติ แบ่งเป็น 4 ชนิดคือ

- ก. ราชวรมหาวิหาร
- ข. ราชวรวิหาร
- ค. วรมหาวิหาร
- ง. วรวิหาร

1.3 ชั้นตรี ได้แก่วัดที่มีเกียรติ วัดประจำหัวเมือง หรือวัดสามัญ แบ่งเป็น 3 ชนิด คือ

- ก. ราชวรวิหาร
- ข. วรวิหาร
- ค. สามัญ

ชนิดและขนาดแห่งพระอารามหลวง

ก. ราชวรวิหาร ได้แก่พระอารามที่พระมหากษัตริย์ สมเด็จพระราชินี สมเด็จพระยุพราช ทรงสร้าง ทรงปฏิสังขรณ์ เป็นการส่วนพระองค์

ข. วรวิหาร ได้แก่พระอารามที่พระมหากษัตริย์ สมเด็จพระราชินี สมเด็จพระยุพราช ทรงสร้าง ทรงปฏิสังขรณ์ พระราชทานเป็นเกียรติยศแก่ผู้ดำรงตำแหน่งสำคัญแห่งใดแห่งหนึ่ง รวมทั้งวัดที่ประชาชนสร้าง หรือปฏิสังขรณ์ และทรงรับไว้เป็นพระอารามหลวง ควรยกเป็นเกียรติยศศักดิ์ว่าเป็นวัดที่มีเกียรติ

ค. ราชวรมหาวิหาร ได้แก่พระอารามชนิดราชวรวิหาร ที่เป็นพระอารามใหญ่โต และมีของก่อสร้างใหญ่โต

ง. วรมหาวิหาร ได้แก่พระอารามชนิดวรวิหารที่เป็นพระอารามใหญ่โต และมีของก่อสร้างใหญ่โต

จ. สามัญ ได้แก่พระอารามหลวงที่มีไม่เข้าในหลักเกณฑ์ดังกล่าว

2. วัดราษฎร์ ได้แก่วัดที่ประชาชนทั่วไปสร้างหรือปฏิสังขรณ์ ซึ่งได้รับอนุญาตให้สร้างวัดและประกาศตั้งวัด โดยถูกต้องตามกฎหมายจากทางราชการแล้ว และได้ช่วยกันทะนุบำรุงวัดสืบต่อกันมา เป็นลำดับ

ประวัติผู้เขียน

นายพลศักดิ์ จิรโกศิริ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2517 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทศิลปศาสตรบัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2519 ปัจจุบันเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยบรรยายวิชาความคิดทางการเมืองและการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ผลงานที่ได้พิมพ์เผยแพร่แล้วที่สำคัญมี การเมืองและเศรษฐกิจ (พ.ศ. 2520) ทฤษฎีพัฒนาทางการเมือง (พ.ศ. 2521, แปล) ความคิดทางการเมืองตะวันตก (พ.ศ. 2522) วรรณกรรมการเมือง (พ.ศ. 2523) พรรคและกลุ่ม (พ.ศ. 2523) ความคิดทางการเมืองสมัยใหม่ (พ.ศ. 2524) การเมืองเบื้องต้น (พ.ศ. 2525) และ บทบาทของพระสงฆ์กับการพัฒนาสังคม (พ.ศ. 2526 เขียนร่วมกับ ดร.สมบูรณ์ สุขสำราญ) และเคยได้รับเชิญให้ไปบรรยายพิเศษตามมหาวิทยาลัยต่างๆ เป็นต้นว่า สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รวมทั้งโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศและโรงเรียนนายร้อยตำรวจสามพราน

ศูนย์วิจัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
วิทยาลัย